

Mootorsõidukimaksu seaduse muutmise seadus eelnõu seletuskiri

1. Seaduse eesmärk ja sissejuhatus

Käesoleva seaduse eesmärk on täiendada mootorsõidukimaksu seadust, et kehtestada maksuerand paljulapselistele peredele seoses mootorsõiduki aastamaksuga. Muudatus ei laiene registreerimismaksule. Eelnõu eesmärk on toetada peresid, kellel on kolm või enam alaealist last, ning vähendada nende maksukoormust seoses igapäevase liikumisvajadusega.

Seadusemuudatus tugineb õiguskantsleri 10. aprillil 2025 Riigikogus esitatud seisukohtadele, kus juhiti tähelepanu vajadusele arvestada maksusüsteemi kujundamisel sotsiaalselt haavatavate rühmadega, sealhulgas paljulapseliste peredega. Õiguskantsler rõhutas, et põhiseaduse § 28 lõike 4 kohaselt on sellised pered riigi erilise kaitse all.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse mootorsõidukimaksu seaduse § 15, lisades sinna uue punkti 4 järgmises sõnastuses:

„4) mootorsõidukit, mis on registreeritud paljulapselistele perede liikmetele, kellel on kolm või enam alaealist last.“

Selle muudatuse kohaselt vabastatakse nimetatud sihtrühm ainult mootorsõiduki aastamaksust. Registreerimismaksu tasumise kohustus jääb kehtima.

Kehtivas seaduses sellist maksuerandit ei ole ette nähtud. Kavandatav muudatus toob seaduse paremasse kooskõlla põhiseaduslike põhimõtetega ning arvestab õiguskantsleri hinnangut, mille kohaselt tuleb maksusüsteemis ette näha sihtrühmapõhiseid erisusi, kui see tuleneb põhiseadusest või rahvusvahelistest praktikatest.

3. Eelnõu terminoloogia

Eelnõuga ei võeta kasutusele uusi termineid.

4. Seaduse mõjud

Eelnõuga tehtavad muudatused võimaldavad Eesti paljulapselistel peredel vähendada kulutusi, mis on seotud isikliku transpordi kasutamisega. Kuna sellised pered sõltuvad sageli isiklikust sõidukist töö, hariduse ja tervishoiuteenuste kättesaadavuse tagamiseks, aitab maksuvabastus kaasa nende sotsiaalsele toetamisele.

Muudatusel on kaudne mõju maksusüsteemi sotsiaalsele õiglustundele ja põhiseaduslike väärtuste järgimisele. Samuti aitab see ennetada olukordi, kus suuremad pered loobuvad seadusemuudatuse tõttu vajalikust transpordivahendist liigse maksukoormuse tõttu.

5. Seaduse rakendamisega seotud eeldatavad kulud

Maksuerand toob kaasa riigieelarve laekumise vähenemise seoses mootorsõiduki aastamaksuga. Mõju ulatus sõltub paljulapseliste perede ning nendele registreeritud sõidukite arvust. Samas on muudatuse rakendamine tehniliselt teostatav olemasolevate andmebaaside (rahvastikuregister, liiklusregister) alusel ning ei eelda täiendavat haldusressurssi.

6. Seaduse kooskõla Euroopa Liidu õigusega

Käesolev eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega.

7. Rakendusaktid

Eelnõu rakendamiseks ei ole vaja vastu võtta rakendusakte.

8. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 1. jaanuaril 2026.

Algatab Eesti Keskerakonna fraktsioon

aprill 2025. a

Lauri Laats

Eesti Keskerakonna fraktsiooni esimees